
Granskningsrapport

Granskning av delårsrapport 2015

Enköpings kommun

Jenny Nyholm
Samir Sandberg
Anders Hägg
Peter Alm

Oktober 2015

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattande bedömning	1
2.	Inledning	2
a.	Bakgrund	2
b.	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
c.	Revisionskriterier	2
d.	Metod	3
3.	Granskningsresultat	4
a.	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
b.	Resultatanalys	5
c.	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	5
4.	God ekonomisk hushållning	7
a.	Finansiella mål	7
b.	Mål för verksamheten	7

1. Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2015-01-01 – 2015-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2015.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 111,8 mnkr (64,8 mnkr), vilket är 47 mnkr högre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 21,8 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Dock noterar vi att kommunen ännu inte infört komponentavskrivning i sin redovisning enligt RKR 11.4, men kommunen har påbörjat arbetet med att dela in anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna utifrån komponenter.
- Att det prognostiserade resultat inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2015.
- Det saknas en samlad bedömning kring måluppfyllelsen för fullmäktiges verksamhetsmål.

2. Inledning

a. Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

b. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

c. Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

d. Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2015-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3. Granskningsresultat

a. Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti 2015 vilket är i överensstämmelse med KRL¹. Kommunens resultat för perioden uppgår till 111,8 mnkr (64,8 mnkr), vilket är 47 mnkr högre än motsvarande period föregående år. Avvikelsen är förväntad eftersom det föregående år fanns ett budgeterat underskott på -15 mnkr för helår i jämförelse med ett budgeterat överskott om 24 mnkr för 2015. Det ger en förväntad helårsavvikelse om 39 mnkr för 2015 och utgör förklaringen till ca 26 mnkr av förändringen mellan åren. Kommunkoncernens resultat för perioden uppgår till 132,1 mnkr (76,8 mnkr), vilket är 55,3 mnkr högre än motsvarande period föregående år.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys med noter samt sammanställd redovisning för kommunkoncernen. Delårsrapporten innehåller därmed i allt väsentligt de delar som en delårsrapport ska innehålla enligt RKR:s rekommendation Nr. 22, Delårsrapport.

I granskningen noteras att kommunen ännu inte infört komponentavskrivning i sin redovisning enligt RKR 11.4. Kommunen har dock påbörjat arbetet med att dela in anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna utifrån komponenter.

Vid granskningen fann vi att jämförelseperioder inte anges enligt RKR 22 avseende resultaträkning. Resultaträkningen ska enligt rekommendationen innehålla jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget. Jämförelsesiffror för helårsprognos och årsbudget finns inte med i resultaträkningen, men återfinns i kommunens driftredovisning.

Vi har i samband med granskningen av kommunens delårsrapport granskat ett urval kund- och leverantörsfakturor för att se att dessa är hänförliga till rätt period. Stickproven genomfördes på kundfakturor bokförda i augusti 2015 respektive september 2015 (överstigande 200 tkr) samt leverantörsfakturor bokförda i augusti 2015 respektive september 2015 (överstigande 200 tkr). Totalt granskades 9 st. fakturor till ett belopp om 3,7 mnkr. Endast en kundfaktura om ca 400 tkr var felaktigt bokförd. Kundfakturan var upprättad efter periodens utgång och därmed var intäkten bokförd i september, men intäkten avsåg januari-augusti.

Vi noterar också att kommunen inte gör någon uppföljning av nyckeltal såsom soliditet och balanslikviditet vilka anges i årsredovisningen. Detta kan med fördel kompletteras till delårets förvaltningsberättelse.

I kommunens delårsrapport ingår sammanställd redovisning över kommunkoncernen. Balans- och resultaträkning samt noter anges för kommunkoncernen i delårsbokslutet medan kassaflödesanalys saknas.

---

¹ Kommunal redovisningslag

Hösten 2014 antog kommunen en ny riktlinje för investeringar som innebär att gränsvärdet för när en tillgång ska betraktas som anläggningstillgång har förändrats. Gränsvärdet har ökat från ¾ basbelopp till ett basbelopp. Sedan 2015-01-01 ska tillgångar vars livslängs överstiger tre år och anskaffningsvärdet överstiger ett basbelopp tas upp som en anläggningstillgång.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upp rättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Dock bör kommunen framgent tillse att jämförelsetal i resultaträkning finns i enlighet med RKR 22.

Vi har granskat ett urval poster bl.a. periodiseringar som är gjorda i samband med brytpunkten kring delårsrapporten och konstaterar att dessa i allt väsentligt har periodiserats korrekt.

b. Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat, 21,8 mnkr, vilket är 2,2 mnkr lägre än budgeterat resultat. Avvikelsen beror delvis på:

- Återbetalning av AFA medel om 14,9 mnkr.
- Verksamhetens nettokostnad förväntas bli 2,3 mnkr högre än budget
- Skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli 17,9 mnkr lägre än budgeterat
- Finansiella kostnader ligger i prognosen 17,8 mnkr lägre än budgeterat

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2015, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget. Då kommunen inte redovisar prognos på resultaträkningsnivå lämnas inte alla jämförelsesiffror.

Resultaträkning mnkr	Utfall delår 2014	Utfall delår 2015	Prognos 2015	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter	262,9	309,5	1 302,7	34,3
Verksamhetens kostnader	-1 442,3	-1 527,4	-3 271,0	-25,9
Avskrivningar	-50,2	-56,4	-89,9	-10,7
Verksamhetens nettokostnader	-1 229,6	-1 274,4	-2 058,2	-2,3
Skatteintäkter	1 096,3	1 175,6	1 763,6	-4,1
Generella statsbidrag	200,6	210,6	318,8	-13,8
Finansiella intäkter	3,4	3,6		
Finansiella kostnader	-5,9	-3,6	-2,6*	17,8*
Periodens resultat	64,8	111,8	21,8	-2,2

* avser finansiella poster (finansnetto)

c. Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Nedan redovisas nämndernas budgetutfall, prognos och kommentarer.

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Utfall augusti	Budget 2015	Prognos helår	Budget avvikelse
Kommunfullmäktige	-4,6	-7,4	-7,4	0,0
Kommungemensamt	-2,8	-4,4	-4,5	-0,1
Kommunstyrelse	-39,8	-68,6	-64,4	4,2
Kommunstyrelsen sociala inv.	-1,3	-4,0	-4,0	0,0
Räddningstjänst, medlemsbidrag	-22,3	-33,5	-33,5	0,0
Miljö- och byggnadsnämnd	-8,7	-16,8	-15,1	1,7
Skolnämnd	-478,9	-730,1	-730,1	0,0
Socialnämnd	-94	-138,8	-148,3	-9,5
Teknisk nämnd	-40,9	-71,5	-70,3	1,2
Upplevelsenämnd	-59,8	-95,8	-95,8	0,0
Utbildningsnämnd	-132,9	-199,3	-202,4	-3,1
Valnämnd	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Vård- och omsorgsnämnd	-459,0	-711,5	-713,5	-2,0
Överförmyndarnämnd	-2,1	-3,1	-3,2	-0,1
Summa nämnderna (skattefinansierad verksamhet)	-1 347,1	-2 084,9	-2 092,5	-7,6

Av tabellen framgår att nämnderna sammantaget prognostiserar ett underskott mot budget om 7,6 mnkr vid delåret. Tillsammans med VA-verksamhet och renhållning beräknas underskottet för styrelser och nämnder om 9 mnkr.

- Kommunstyrelsens prognos visar på ett överskott med 4,2 mnkr som beror på att driftprojekt har omdefinierats till investeringar samt att lokalbanken visar överskott då inga lokaler finns i lokalbanken under senare delen av året.
- Miljö- och byggnadsnämndens prognos visar på ett överskott med 1,7 mnkr, vilket beror på ökade intäkter till följd av stora byggprojekt samtidigt som personalkostnaderna är lägre på grund av vakanser.
- Socialnämndens prognos visar på ett underskott med 9,5 mnkr vilket är en försämring med 1,3 mnkr jämfört med föregående prognos. Försämringen förklaras främst bero på ökade kostnader för vuxna missbrukare.
- Tekniska nämndens prognos visar på ett mindre överskott med 1,2 mnkr. Försäkringsersättning på ca 10,7 mnkr har ökat intäkterna, men kostnader som t.ex. utranteringskostnader för Munksundskolan och Enöglaskolan, samt höga kostnader för halkbekämpning har ökat kostnaderna.
- Utbildningsnämndens prognos visar på ett underskott med 3,1 mnkr. Den största anledningen till underskottet är att fler ungdomar har erbjudits feriejobb och att timersättningen har höjts.
- Vård- och omsorgsnämnden prognostiserar ett underskott med 2 mnkr.
- Övriga nämnder redovisar prognoser som ligger i nivå med budget.

4. God ekonomisk hushållning

a. Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2015. Målet anges under rubriken ”Finansiella mål och god ekonomisk hushållning” i avsnittet ”Förvaltningsberättelse med räkenskaper” och inte under avsnittet ”Måluppfyllelse”.

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2015	Prognos 2015	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Resultatet ska i genomsnitt under en konjunkturcykel uppgå till minst 2 % av årets intäkter från skatter och generella bidrag	Kommunen bedömer att de inte kommer att klara av resultatmålet på 2 % under innevarande konjunkturcykel. Konjunkturcykeln är i bedömningen beräknad till åtta år, med aktuellt år som sista år.	Prognosen tyder på att målet inte kommer att uppnås.

Vi delar kommunstyrelsens samlade bedömning att det finansiella målet inte kommer att kunna uppnås utifrån lämnad prognos.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att kommunens prognostiserade resultat inte är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2015. Kommunen når inte upp till att kommunens resultat ska uppgå till minst 2 procent av årets intäkter från skatter och generella bidrag. I delårsrapporten återges inte någon av kommunen utförd analys av varför målet inte bedöms komma uppnås under konjunkturcykeln.

b. Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt sex strategiska mål för perioden 2012-2015. Dessa mål anges i delårsrapporten och i texten under respektive mål finns en sammanfattning av vad som har skett avseende måluppfyllelsen för respektive nämnd.

Nedan redovisas de av kommunfullmäktige fastställda målen:

1. *Enköpings kommun är den miljövänliga och gröna kommunen – ”Goda gröna Enköping”*
2. *Enköpings kommun är en kreativ tillväxtzon med ett engagerat näringsliv*
3. *Enköpings kommun – en attraktiv skolkommun*
4. *Enköpings kommun ger förutsättningar för en god livskvalitet*

5. *Enköpings kommun har en god kompetensförsörjning*

6. *Enköpings kommun har en stark ekonomi och en effektiv förvaltning*

Vi konstaterar vid granskningen att samtliga mål som fullmäktige fastställt beskrivs i delårsrapporten, men att ingen bedömning sker av i vilken grad som målen bedöms uppfyllas. Vi kan därför inte uttala oss om huruvida att målen för verksamheten kommer att kunna uppnås.

Vi bedömer att nyckeltal eller indikatorer behöver kopplas till och tydliggöras för varje mål för att en bättre utvärdering och bedömning av måluppfyllelsen ska kunna göras framgent.

Bedömning

Det saknas en samlad bedömning kring måluppfyllelsen för fullmäktiges verksamhetsmål i delårsrapporten. Och vi kan därför inte uttala oss om vi delar kommunens bedömning.

2015-10-08

Samir Sandberg
Projektledare

Anders Hägg
Uppdragsledare